

Granice państwowe
ponownie otwarte
– znów możemy się spotkać.

Nowe wieże widokowe
otwarte

Więcej na str. 3

Więcej na str. 6

Więcej na str. 10

Niezwykły Park Narodowy
Gór Stołowych

Więcej na str. 12

Wstęp

Szanowni Państwo,

Z powodu zagrożenia koronawirusem znaleźliśmy się w sytuacji szczególnej. Aby zmniejszyć skalę zachorowań, kraje europejskie musiały wznowić kontrole graniczne i do niezbędnego minimum ograniczyć swobodny przepływ osób. Szczególnie odczuwamy to my – mieszkańcy regionów przygranicznych, którzy przyzwyczailiśmy się do częstego przekraczania granicy. Jeździliśmy do sąsiadów w różnych celach – na wycieczki, do pracy, odwiedzić przyjaciół, pojeździć na rowerze lub zrobić zakupy. Dopiero nagły brak tych możliwości ponownie uświadomił nam wartość przynależności do strefy Schengen.

W szczególnej sytuacji znaleźli się również beneficjenci programu Interreg V-A Czechy-Polska. Sednem realizowanych projektów jest przecież współpraca transgraniczna, czyli kooperacja grup, instytucji i osób z obu stron granicy. Większość inicjatyw zakłada bezpośrednie spotkania służące integracji środowisk mających podobne zainteresowania i pasje. Harmonogramy tego typu projektów muszą być obecnie korygowane a działania odkładane w czasie. Zamarł również ruch turystyczny, którego rozwój i promocja jest jednym z najważniejszych celów Programu.

Pomimo tego trudnego okresu jest wiele działań, które jako beneficjenci możemy podejmować. W przypadku projektów znajdujących się w fazie realizacyjnej powinniśmy kontynuować aktywności, które można przeprowadzić bezpiecznie i które nie wymagają bezpośrednich spotkań. Internet może stać się platformą utrzymywania kontaktów grup roboczych partnerów z obu stron grani-

cy. Dzięki videokonferencjom możemy wspólnie omówić i zaktualizować harmonogramy naszych projektów.

Zachęcamy również do opracowywania koncepcji i przygotowywania projektów do Funduszu Mikroprojektów Programu Interreg V-A Czechy – Polska. Dostępne środki pozwolą Euroregionowi Glacensis na ogłoszenie nowych naborów. Naszym staraniem będzie dostosowanie warunków przyszłych naborów do zaistniałej i wyjątkowej sytuacji tak, aby realizowane przez Państwa zamierzenia łagodziły skutki społeczne i gospodarcze spowodowane przez COVID 19. Po obu stornach granicy mierzymy się obecnie z tymi samymi problemami i możemy wykorzystać współpracę transgraniczną do ich efektywniejszego rozwiązywania.

Mamy nadzieję, że pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Republiką Czeską uda się wkrótce przywrócić bezpieczny i swobodny przepływ osób, a granica znów stanie się niezauważalną kreską na mapie. Z niecierpliwością czekamy nie tylko na wznowienie realizacji wspólnych projektów ale również na powrót kontaktów nieformalnych, spotkań w gronie przyjaciół i znajomych, za którymi zdążyliśmy już się tęsknić. Życzę sobie i Państwu, aby ten moment nadszedł jak najszybciej.

Czesław Kręcichwost
Prezes polskiej części
Stowarzyszenia

Historie z czasu pandemii COVID, czyli w czym może nas wspomóc Euroregion Glacensis

W minionych miesiącach Euroregion Glacensis zmagał się z wyjątkowym zdarzeniem – pomagał w przewiezieniu ciała zmarłego czeskiego obywatela z Polski w czasie, gdy zamknięte są granice, a w obu państwach obowiązują restrykcyjne ograniczenia związane z kwarantanną. Nieszczęśliwy wypadek miał miejsce w czwartek przed świętami wielkanocnymi – czeski kierowca tira zginął tragicznie przy załadunku beli siana niedaleko Świdnicy. Niestety, okazało się, że Rzeczpospolita Polska wprowadziła restrykcyjne zarządzenia w związku z pandemią COVID, zabraniające wywożenia zmarłych poza teren Polski. Zarządzenia nie przewidywały żadnych odstępstw w odniesieniu do osób, które nie zmarły w związku z zakażeniem COVID, ale w wyniku nieszczęśliwego zdarzenia jak to, które miało miejsce w Świdnicy. Ambasada Republiki Czeskiej w Warszawie wszczęła działania w celu pozyskania takiego pozwolenia, a Euroregion Glacensis we współpracy z ambasadą podjął kroki, by pomóc rodzinie w przewiezieniu ciała do Republiki Czeskiej. Uzgodniono z ambasadą,

że Euroregion Glacensis zajmie się sprawami technicznymi związanymi z przewiezieniem ciała, czyli sprawdzeniem, czy ciało zostanie wydane przez polski zakład pogrzebowy, który przewiezie je do granicy, oraz czy trumna zostanie przekazana na granicy. Dzięki tej współpracy wszystko udało się zorganizować i ciało zmarłego przekazano na granicy w Kudowie Słonek – Nachodzie. Polski zakład pogrzebowy został upoważniony do otrzymania wszystkich pozwoleń w koordynacji z Euroregionem i ambasadą, a Wspólna Placówka Straży Granicznej RP i Policji RCz umożliwiła w ramach wyjątku wjechać na teren między państwowy na granicy. Na parkingu przed budynkiem służby celnej ciało przekazano czeskiemu zakładowi pogrzebowemu, który przewiózł je do Czech. Był to bardzo skomplikowany przypadek. Gorące podziękowania należą się tu kierownikowi wydziału konsularnego ambasady w Warszawie panu Petrowi Jesenskiemu, któremu w niezwykle krótkim czasie udało się zmienić bardzo restrykcyjne zarządzenia w Polsce tak, by można było zdobyć pozwolenie na wywiezienie zwłok.

Euroregion Glacensis zajmował się też innymi sprawami, które trzeba było załatwić we współpracy z rodziną. Przedstawiciele stowarzyszenia pomagali rodzinie wypełniać pełnomocnictwa, różne oświadczenia w języku polskim i przekazywać je do właściwych instytucji. Ponadto pomagał rodzinie w kwestiach dotyczących umieszczenia zmarłego w trumnie, która nie mogła być już otwarta ze względu na okres, jaki minął od tragicznego zdarzenia. Po długich 13 dniach podejmowane kroki zakończyły się sukcesem i rodzina mogła godnie pożegnać się ze swoim zmarłym bliskim.

Sekretariat Euroregionu

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Postępy projektu Czesko-Polski Szlak Grzbietowy

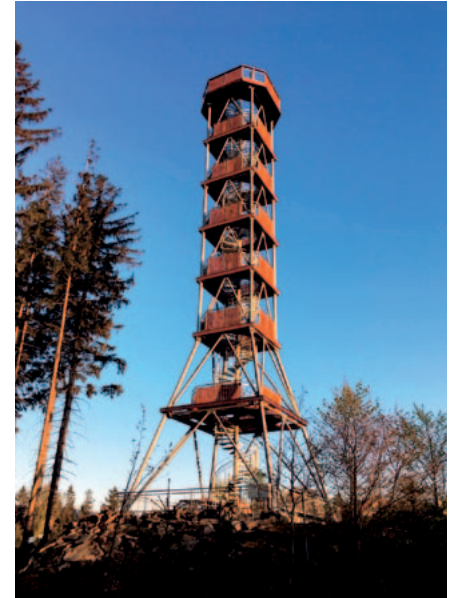
Projekt pn. Czesko-Polski Szlak Grzbietowy realizowany jest na pełnych obrotach – powstały wieże widokowe na Włodzickiej Górze, Wielkiej Desztniej i Jagodnej oraz platforma widokowa na Guzowatej. Na wiosnę ukończono kolejne dwie czeskie wieże widokowe.

Pierwszą z nich jest wieża turystyczna przy miejscowości *Vysoká Srbská*, licząca 18,90 m wysokości, której platforma widokowa jest na wysokości 14,80 m. Ze względu na wprowadzone wyjątkowe obostrzenia jej uroczyste otwarcie zostało przesunięte na 31 sierpnia 2020 roku.

Drugim obiektem, ukończonym 30 maja, jest wieża widokowa na wzniesieniu *Festův kopec* nad Olešnicą v Orlických horách. Wieża ma 26 metrów wysokości i stoi w bezpośrednim sąsiedztwie Geologicznej Ścieżki Edukacyjnej, ścieżki edukacyjnej Po lehkém opevnění (Tropem lekkich for-

Vysoká Srbská – wieża widokowa otwarta

Olešnice v Orlických horách – wieża widokowa otwarta

Widok z wieży widokowej Vysoká Srbská

Widok z wieży widokowej Olešnice v Orlických horách

tyfikacji) oraz Szlaku im. Jiráska. W kolejnych miejscach roboty budowlane idą pełną parą. Inwestycje trwają na Kłodzkiej Górze, Orlicy, Czerńcu i Górze św. Anny koło Nowej Rudy, Šibeníku koło No-

wego Hrádku oraz w Neratovie. Do końca roku wszystkie obiekty powinny zostać ukończone, podobnie jak oznakowanie polskiej części szlaku grzbietowego nawiązującego do czeskiej części.

Budowa wieży widokowej na Orlicy

Budowa punktu informacyjnego turystycznego na Šibeníku w Novym Hrádku

Działania przyjęte w ramach programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska w związku z COVID-19

W nawiązaniu do ogólnokrajowych ostrzeżeń przyjętych w Polsce i w Czechach w związku z koronawirusem COVID-19 Wspólny Sekretariat przekazywał i nadal na bieżąco przekazuje informacje wszystkim beneficjentom Programu na stronach internetowych www.cz-pl.eu.

W sekcji o nazwie *Informacje związane z problematyką COVID-19 i jego wpływem na realizację projektów* (<http://pl.cz-pl.eu/zakladni-informace-o-programu-pl/informacje-zwizane-z-problematyk-covid-19-i-jego-wplywem-na-realizacj-projektow>) można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące programowych zaleceń i zamówień publicznych.

Konsultacje z pracownikami WS

Wszystkie ewentualne wnioski beneficjentów, które związane są z zaistniałą sytuacją i trudnościami w realizacji działań projektu, omawiane są indywidualnie z pracownikami WS. Dane do kontaktu z wszystkimi pracownikami WS dostępne są na www.cz-pl.eu/kontakt.

Zmiany w realizacji projektów

Jeżeli działań nie można realizować w pierwotnie zaplanowanym terminie (np. imprezy masowe, spotkania szkół itd.), można rozważyć przesunięcie harmonogramu realizacji działań projektu, ograniczenie liczby uczestników lub zmianę formę działania. Jeżeli takiego rozwiązania nie można przyjąć, można rozważyć odwołanie tych działań w formie wniosku o zmianę (dotyczy to w szczególności mniejszych wydarzeń towarzyszących, które nie są kluczowe dla osiągnięcia celów projektu).

W przypadku zadań kluczowych niezbędne są indywidualne konsultacje z menadżerami WS w celu znalezienia innych możliwości realizacji działań projektu. Beneficjent powinien podjąć wszelkie starania, by zminimalizować skutki finansowe odwołania wydarzeń. Wszystkie opłaty anulacyjne i koszty dodatkowe związane z niezbędnymi działaniami w zakresie profilaktyki przeciw rozprzestrzenianiu się koronawirusa będą poddawane ocenie indywidualnej na podstawie wniosku o zmianę (z wyjątkiem zasad określonych w dokumentacji programowej, któ-

re nadal obowiązują). Wszystkie zatwierdzone zmiany zostaną ujęte w karcie zmian po indywidualnych konsultacjach z WS.

Zamówienia publiczne

Sekcja poświęcona zamówieniom publicznym (<http://pl.cz-pl.eu/zakladni-informace-o-programu-pl/informacje-zwizane-z-problematyk-covid-19-i-jego-wplywem-na-realizacj-projektow/zamowienia-publiczne>) odsyła do portalu o zamówieniach publicznych i koncesjach MRR RCz. Można tam znaleźć informacje dotyczące wydłużania terminów na składanie ofert, unieważnienia przetargu lub przedłużenia okresu realizacji zamówień publicznych. Ponadto można uzyskać zalecenia dotyczące zlecenia zamówień w okresie epidemii koronawirusa.

Obie wersje językowe stron internetowych Programu w sekcji Informacje związane z problematyką COVID-19 i jego wpływem na realizację projektów odnoszą się do aktualnych potrzeb po obu stronach granicy, w związku z czym ich treść dostosowana jest do krajowych uwarunkowań.

Maciej Molak, kierownik WS

Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej NOVUM (EUWT)

Nasze Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej NOVUM, podobnie jak wiele innych organizacji i podmiotów zajmujących się współpracą polsko-czeską, niespodziewanie stanęło przed problemami wynikającymi z obostrzeń wprowadzonych w związku z pandemią COVID-19.

Najistotniejszym problemem było zamknięcie granicy pomiędzy naszymi dwoma państwami. Ponownie ocknęliśmy się na peryferiach obu państw, a granica, której już prawie nie zauważaliśmy, mocno wpłynęła na naszą działalność, a także na życie mieszkańców polsko-czeskiego pogranicza. To, co nauczyliśmy się uważać za normalne, nagle bardzo się zmieniło. Przypomniało mi to pierwszą połowę mojego życia, gdy wyjazdy do sąsiedniej Polski były prawie takim samym marzeniem, jak wyjazdy na Zachód. Jestem skłonny zaakceptować ten stan na jakiś przejściowy czas, który miał chyba pozytywny wpływ na opanowanie sytuacji epidemiologicznej w obu krajach, ale mam nadzieję, że wkrótce powróci normalny stan, którym musi być dla nas wszystkich przywrócenie zasad obowiązujących w strefie Schengen, zapewniających wszystkim obywatelom swobodne przemieszczanie się pomiędzy państwami. Myślę, że w przyszłości trzeba rozmawiać z właściwymi organami państwowymi o tym, że obostrzenia pomiędzy krajami należy koordynować, bo dotyczą one także ludzi żyjących na pograniczu. Nie może być takiej sytuacji, że jeden kraj pozostawia otwarte pewne przejścia graniczne, a drugi zupełnie inne. Pogranicze jest przecież powiązane także gospodarczo, a wszystkie w ten sposób przyjmowane restrykcje niepotrzebnie utrudniają życie mieszkańcom i przedsiębiorcom po obu stronach granicy. Dużym utrudnieniem są także odmienne warunki dla pracowników transgranicznych, a takich rozbieżności było z pewnością o wiele więcej. To nawet nie jest krytyka, lecz bardziej propozycja, jak postępować w przyszłości.

W wyniku wszystkich wprowadzonych obostrzeń w znacznym stopniu zakłócona została również nasza działalność. W ramach realizowanych przez nas projektów zaplanowanych było wiele wspólnych spotkań, które nie mogły się odbyć. Niektóre realizowa-

liśmy za pośrednictwem wideokonferencji, ale nie wszystko można w taki sposób przeprowadzić. W ramach projektu „*Lecznictwo uzdrowiskowe na pograniczu czesko-polskim i jego wkład w rozwój regionalny*” zorganizowaliśmy wideokonferencję na temat „*COVID-19 Uzdrowiska w czasach sytuacji nadzwyczajnych*”, w której wzięło udział 40 osób. Spotkanie prowadzili prezesi polskiego i czeskiego stowarzyszenia gmin uzdrowiskowych. Bardzo ciekawie było posłuchać informacji o różnych podejściach obu krajów do tego sektora, który jest bardzo poważnie dotknięty wprowadzonymi ograniczeniami. Udało nam się również *zorganizować wideokonferencję marszałka Województwa Dolnośląskiego z hetmanami krajów Libereckiego, Hradeckiego, Pardubickiego i Ołomunieckiego*

kiego, której efektem było wystosowanie do rządów Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej apelu o jak najszybsze otwarcie wspólnej granicy. Uczestniczyliśmy także w przekazaniu pomocy materialnej przez Związek Gmin Wschodnie Karkonosze do szpitala w Kamiennej Górze, lekarzom na terenie miasta Lubawka oraz do Pogotowia Ratunkowego w Kłodzku. Przedmiotem pomocy były przyłbice, których na początku epidemii po stronie polskiej brakowało. Stworzyliśmy także punkt informacyjny dla pracowników transgranicznych, w ramach którego staramy się przekazywać odpowiednie informacje nt. sytuacji związanej z przekraczaniem granicy. Byliśmy zaskoczeni, że

konkretne pytania kierowali do nas nie tylko ludzie z naszego regionu, ale także z okolic czeskiej Karwiny czy Czeskiego Cieszyna.

Wierzę, że wszyscy wyciągniemy wnioski z tej sytuacji kryzysowej i jeżeli kiedykolwiek miałyby się to powtórzyć, czego sobie w żadnym przypadku nie życzę, będziemy lepiej przygotowani i będziemy działać w bardziej skoordynowany sposób. Wierzę też, że w czasie, gdy niniejszy artykuł się ukazuje, nasza wspólna granica będzie funkcjonowała już normalnie, czyli tak, jakby żadnej granicy nie było.

Miroslav Vlasák,
wicedyrektor EUWT NOVUM

Zapraszamy do Českéj Skalice śladami pisarki Boženy Němcovej

Człowiek robi plany, a koronawirus je zmienia. Właśnie tak można by rozpocząć poniższy tekst. Początkowo chcieliśmy Państwa zaprosić do Českéj Skalice na wydarzenia w ramach Roku Boženy Němcovej, bo w tym roku mija 200 lat od jej narodzin, jednak lato 2020 roku będzie poniekąd inne. Wiele imprez pewnie się nie odbędzie, ale nie wpłynie to na atrakcyjność ziemi czeskoskalickiej.

Przypomnijmy, co do tej pory udało się zrealizować. Tę ważną rocznicę pisarki zaczęliśmy świętować od początku tego roku. Już 30 stycznia uroczystym wernisażem otwarto w Regionalnej Informacji Turystycznej w Českéj Skalice wystawę pod tytułem „Z historii Towarzystwa Boženy Němcovej”, ciesząc się dużą frekwencją. „Nie było łatwo zorganizować wystawę, niestety, zaginęły dokumenty z początków działania Towarzystwa Boženy Němcovej, które powstało z inicjatywy prezydenta Masaryka w 1932 roku“, oświadczyła jego prezes Helena Ducháčová.

W sobotę 1 lutego przy pomniku Boženy Němcovej na placu Husovo náměstí w obecności zaproszonych gości i widzów oddano hołd pisarce. Gościliśmy hetmana kraju hradeckiego Jiřego Štěpána i jego zastępcę Martina Červíčka. W uroczystościach wziął udział także poseł Pavel Bělobrádek. Po południu zmieniono nazwę Biblioteki Miejskiej w Českéj Skalice na **Bibliotekę im. Barunki Panklovej** (prawdziwe imię i nazwisko pisarki – przyp. tłum.). Szczegóły na www.knihovna.ceskaskalice.cz.

We wtorek 4 lutego 2020 roku władze miasta Česká Skalice we współpracy z Towarzystwem Boženy Němcovej zorganizowały wycieczkę autokarową do Pragi na grób pisarki. Bezpośrednią relację z cmentarza na Wyszehradzie prowadziła Telewizja Czeska.

Składanie wieńców na Wyszehradzie – foto Martina Kolínská

Staré bělidlo w Ratibořicích – foto Jan Holý

Choć pogoda niezbyt sprzyjała temu wydarzeniu, to później się poprawiła i przejście do Pomnika Piśmiennictwa Narodowego było przyjemnym spacerem. Tam odbyła się konferencja poświęcona życiu i dorobkowi Boženy Němcovej.

Program zaplanowany od marca do maja w ramach Roku Boženy Němcovej udaremniony został przez koronawirusa i chorobę COVID-19. Odwołano też niektóre czerwcowe wydarzenia. Pomimo to pracownicy wydziału kultury Urzędu Miasta w Českéj Skalice nie marnowali czasu i przygotowali w kwietniu i maju kilka wystaw, które zosta-

Maseczkę do ochrony przed koronawirusem nałożono też na rzeźbę pisarki – foto Jan Holý

ły otwarte dopiero po zniesieniu obostrzeń. W Muzeum Boženy Němcovej można do końca września oglądać wystawę ilustracji na motywach znanych i mniej znanych bajek pisarki Boženy Němcovej. Powstały one w ramach konkursu plastycznego dla dzieci z krajów pardubickiego i hradeckiego, który zorganizował Ośrodek Czasu Wolnego (Středisko volného času) Bájo. Kolejna wystawa w muzeum nosi nazwę „Babunia w filmie” (Babička ve filmu). Jej celem jest pokazanie zwiedzającym ciekawostek związanych z powstaniem trzech filmowych wersji najsłynniejszego dzieła Boženy Němcovej. Już od maja można też oglądać wystawę pn. „Bajki Boženy Němcovej w pudełkach” (Pohádky Boženy Němcové v bedýnkách). Zorganizowana jest w sali wystawienniczej Muzeum Boženy Němcovej. „Zwróciliśmy się do nauczycielek z przedszkoli, szkoły podstawowej i Ośrodka Czasu Wolnego Bájo z prośbą o współpracę i zrealizowanie pomysłu pani Anny Řehákové, by przedstawić trójwymiarowe obrazki z bajek Boženy Němcovej w pudełkach“, powiedziała wiceburmistrz Českéj Skalice, Gabriela Jiráňková. Wystawionych jest ponad 30, naprawdę ładnych, pudełek. Do końca września będzie trwała wystawa w muzeum pn. „Te dzieci najwięcej zmarli mi przysparzają” (Ty děti mi největšj starost dělají). Jej tytuł nawiązuje do końcówki listu Josefa Němca z przełomu 1856-1857, napisanego z Villach do żony. List, który przechowywany jest dziś w archiwum Muzeum Boženy Němcovej w Českéj Skalice, pokazuje między innymi szczerą troskę, jaką małżonkowie otoczyli po śmierci

Bajki w pudełkach – foto Jan Holý

Muzeum Boženy Němcovej – foto Jan Holý

najstarszego syna swoich troje dorastających dzieci. Wystawa pokazuje historię życia potomków Boženy Němcovej poprzez fotografie, korespondencję, historyczne dokumenty i książki. Nie brakuje też cennych trójwymiarowych przedmiotów z XIX wieku.

Muzeum Boženy Němcovej, pałac Ratibořice i zabytki związane z pisarką w dolinie Babiččino údolí, **Staré bělidlo oraz Rudrův mlýn**, są od maja otwarte. 13 czerwca otwarto w muzeum nową ekspozycję poświęconą Boženie Němcovej, która zastąpiła 52-letnią instalację. Tak, po tylu latach główna prezentacja muzealna całkowicie się zmieniła. Sale przebudowano, wszystkie są świeżo pomalowane. Zamontowano także nowoczesne oświetlenie i urządzenia zabezpieczające. Zapraszamy do obejrzenia udanej przemiany muzeum.

Od maja otwarta jest także **Barunčina škola** (Szkoła Barunki), do której uczęszczała w dzieciństwie Božena Němcová. XIX-wieczna klasa szkolna mieści się w drewnianym budynku szkoły, do której w latach 1824-1833 zapisana była Barbora Panklová, a później także jej rodzeństwo. Ekspozycja pokazuje, jak wyglądało nauczanie w pierwszej połowie XIX wieku. Informacyjną wartość ekspozycji podkreślają ceramiczne dekoracje umieszczone w atrium, na których przedstawiono życie w wiejskiej szkole na podstawie opowiadania Boženy Němcovej pt. Pan učitel (Nauczyciel). Do końca września można w Szkole Barunki oglądać wystawę z okazji 165-lecia pierwszego wydania powieści Babunia (Babička).

W dniach 4-6 września 2020 roku odbędzie się tradycyjna wystawa dalii organizowana w twierdzy maloskalickiej oraz w plenerze

Szkoła Barunki w Českiej Skalicy – foto Petr Tuček

przy Muzeum Boženy Němcovej. W piątek i sobotę 4 i 5 września do Českiej Skalice zawita kino na kółkach. Rozłoży się na łące pod muzeum, gdzie będzie wyświetlany film „Babunia”. W ramach wystawy dalii powinien się odbyć także „Salon Czeski Odrodzeniowy” w wykonaniu Zespołu Folklorystycznego Barunka z Českiej Skalice. Rok Boženy Němcovej miałyby zakończyć bal w obiekcie „sokolovny” w Českiej Skalicy, na który zapraszamy 21 listopada 2020 roku. Jego program i przedsprzedaż biletów będą podane do wiadomości z odpowiednim wyprzedzeniem.

A nawet jeśli wszystko byłoby zamknięte, to dostępna przez okrągły rok jest dolina Ba-

biččino údolí. Nie tylko lokalni mieszkańcy mogą potwierdzić, że jest tu pięknie o każdej porze roku, nawet jeżeli zabytki są niedostępne. Gdy w dolinie jest cisza, można posłuchać śpiewu ptaków i brzęczenia pszczoł, a na kwitnących łąkach oglądać leśną zwierzynę. Z Českiej Skalice można wyruszyć od muzeum po łące do kładki na ulicy Podskalní, a potem przez dolinę Babiččino údolí do Ratibořic. Z kąpeli można skorzystać w rzece Úpie lub w zbiorniku Rozkoš. Z pewnością tych miejsc nie trzeba przypominać wędkarzom. Zapraszamy serdecznie do Českiej Skalice.

Jan Holý, redaktor biuletynu a webmaster, Město Česká Skalice

O kolejnych wydarzeniach informujemy na stronach miasta
www.CeskaSkalice.cz oraz portalach społecznościowych Facebook i Instagram.

Posiedzenie w Czeskiej Skalicy

Przedstawiciele Euroregionu Glacensis oraz członkowie Rady Stowarzyszenia przyjęli zaproszenie do Czeskiej Skalicy i 23 czerwca 2020 roku odwiedzili miasto ściśle związane z najpopularniejszą czeską pisarką, Bożeną Němcovą.

Było to pierwsze wspólne spotkanie zorganizowane przez Euroregion Glacensis po zniesieniu obostrzeń po pandemii COVID-19. Po wszystkich wideokonferencjach bardzo miło było się spotkać przy wspólnym stole po tak długim czasie.

Sekretariat Euroregionu

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany ze środków EFRR za pośrednictwem Euroregionu Glacensis

Efekty realizacji projektu „Komunikacja międzykulturowa w międzynarodowej współpracy policji polskiej i czeskiej”

Nr rejestracyjny projektu: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0001812

Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu wspólnie z Komendą Wojewódzką Policji w Hradec Kralove w latach 2019-2020 realizowała projekt pt. „Komunikacja międzykulturowa w międzynarodowej współpracy policji polskiej i czeskiej” nr CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0001812 współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

Działania w ramach projektu prowadzone były po stronie polskiej na terenie powiatów: kłodzkiego, ząbkowickiego, wałbrzyskiego oraz miasta Wałbrzycha a po stronie czeskiej na terenie województwa hradeckiego. Ponadto w szkoleniach wzięli udział funkcjonariusze z województwa libereckiego, co pozwoliło de facto objąć wypracowanymi efektami, tzw. dobrymi praktykami całą granicę polsko-czeską przynależną do województwa dolnośląskiego.

W wyniku realizacji projektu nastąpiła odczuwalna poprawa jakości współpracy jednostek policji w rejonie przygranicznym. Wpływ na to miało przede wszystkim to, że wspólnie zdefiniowano problem i działa-

nia naprawcze (konieczność specjalistycznego szkolenia oraz wizyty - hospitacji – w wybranych placówkach policji mieszczących się na pograniczu).

W ramach projektu zorganizowano dwa 3-dniowe szkolenia z komunikacji międzykulturowej, w których uczestniczyli przedstawiciele Policji polskiej i czeskiej. Kolejnym etapem projektu były hospitacje w jednostkach partnerów projektu: 2 hospitacje po stronie czeskiej, 2 hospitacje po stronie polskiej. W hospitacjach po stronie czeskiej wzięło udział 15 osób z Polski (jedna hospitacja 8 osób, druga hospitacja 7 osób), a w hospitacjach po stronie polskiej wzięło udział 12 osób z Czech (po 6 osób w każdej hospitacji). Uczestnicy zapoznali się ze strukturą jednostek Policji w Czechach, odwiedzili Komendę Powiatową Policji w Nachodzie oraz jeden z jej komisariatów a także zapoznali się z działaniami prowadzonymi przez Wspólną Placówkę w Kudowie Słone. Po stronie polskiej policjanci z KWP w Hradec Kralove i z KWP w Libercu poznali zasady funkcjonowania Wydziału Wywiadu Kryminalnego KWP we Wrocławiu, pod który podlega Wspólna Placówka w Kudowie Słone oraz

zapoznali się ze strukturą jednostek policji w Kłodzku, Wałbrzychu i Ząbkowicach Śląskich oraz z działaniami międzynarodowymi podejmowanymi przez te jednostki. Hospitacje pozwoliły w praktyce zapoznać się z problemami z jakimi borykają się partnerzy projektu oraz zobaczyć system i sposób realizacji poszczególnych działań.

Pewność wdrożenia wypracowanych modeli daje działanie w Kudowie Słonej jednej z dwóch wspólnych placówek polsko-czeskich (druga znajduje się w województwie śląskim), której funkcjonariusze brali czynny udział w projekcie. Dzięki podniesieniu kompetencji międzykulturowych uczestników szkolenia, wspólne działania nie powinny być już obciążone problemami związanymi z różnicami kulturowymi zakłócającymi obieg informacji operacyjnych w policji polskiej i czeskiej. Polepszyło się wzajemne zrozumienie i powstała trwała płaszczyzna współpracy na obszarze wsparcia.

*Agnieszka Smolara, Wydział Zamówień
Publicznych i Funduszy Pomocowych
KWP we Wrocławiu*

Projekt współfinansowany ze środków EFRR za pośrednictwem Euroregionu Glacensis

Gmina Bohuslavice rozszerzyła ofertę dla turystów i rowerzystów

Mikroprojekt : Bohuslavice – Pieszyce będą jeszcze bardziej atrakcyjne

Nr rejestracyjny projektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0001460

Gmina Bohuslavice nad Metují i Gmina Pieszyce współpracują od ponad 10 lat i w tym czasie udało im się rozwinąć współpracę na kilku płaszczyznach (samorządy gminne, szkoły podstawowe, straż pożarna).

Partnerzy wciąż aktywnie poszukują kolejnych płaszczyzn rozwoju współpracy, a taką może być z pewnością turystyka. Na terenie wymienionych gmin znajdują się bowiem ważne zasoby geologiczne i historyczne, sprzyjające rozwojowi ruchu turystycznego. Bohuslavice leżą na terenie Czeskiej Niecki Kredowej, będącej najbardziej rozległą osadową jednostką geologiczną w Czechach, a Pieszyce leżą u podnóża

Gór Sowich, należących do najstarszych gór w Europie.

Konkretnym działaniem podjętym przez partnerów jest zakończona we wrześniu 2019 roku realizacja mikroprojektu pn. „Bohuslavice – Pieszyce będą jeszcze bardziej atrakcyjne” o nr rej. CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0001460, obejmującego zagospodarowanie placu między urzędem gminy i przedszkolem. Dzięki zagospodarowaniu tego skweru powstało przyjemne miejsce do wypoczynku turystów i rowerzystów. W uroczystym otwarciu wzięli udział także partnerzy z Pieszych i miasta Nová Paka.

Z dofinansowania otrzymanego na zagospodarowanie skweru zakupiono także elementy drobnej infrastruktury, takie jak stacja do ładowania bardzo teraz popularnych rowerów elektrycznych oraz dźwiękowa tablica informacyjna przedstawiająca trasę po atrakcyjnych turystycznie miejscach w regionie. Partnerzy wspólnie wybrali te miejsca i przygotowali ich opis. Nagrano informacje w języku czeskim, polskim i angielskim. Ponadto w ramach realizacji projektu wydano mapę zawierającą listę tych atrakcyjnych turystycznie miejsc. Oba produkty turystyczne promują region przygraniczny i zachęcają do ich zwiedzania.

Autobusy rowerowe, tzw. cyklobusy, przewożące turystów w Góry Orlickie i na Podorlicko, rejony Buková hora – Suchý vrch, Králický Sněžník (Śnieżnik Kłodzki), Železné hory i Žďárské vrchy.

W soboty, niedziele i święta państwowe.

Linka č. 660055 - Fialová (1)
Jaroměř - Česká Skalice - Nové Město n. Met. - Ohnišov - Bačetín - Bystré - Sedloňov - Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	čas	OD	zastávky	PŘ	čas	čas
7.20	12.05	↓	Jaroměř, Josefov, Korunní hradby	↑	11.20	16.50
			Jaroměř, Sv. Čecha		11.18	16.48
			Jaroměř, Tanex		11.16	16.46
7.30	12.15		Jaroměř, aut. st.		11.15	16.45
			Dolany, Čáslavky		11.11	16.41
			Dolany		11.10	16.40
			Dolany, Sviníšťany		11.08	16.38
			Velký Třebešov		11.06	16.36
7.50	12.35		Česká Skalice, nám.		11.03	16.33
7.54	12.39		Česká Skalice, Rozkoš		10.59	16.29
			Provodov-Šonov, Provodov, náves		10.55	16.25
8.00	12.45		Provodov-Šonov, Šonov, hostinec		10.53	16.23
			Nové Město n. Met., Vrchoviny, dolní		10.49	16.19
8.15	13.00		Nové Město n. Met., žel. st.		10.47	16.17
			Nové Město n. Met., Na Rychtě		10.45	16.15
8.25	13.10	Nové Město n. Met., nám. Republiky	10.43	16.13		
		Nové Město n. Met., Na Žďáru	10.40	16.10		
	13.14	Ohnišov, Zákraví	10.38	16.08		
8.34	13.19	Bohdašín, Vanovka	10.37	16.07		
8.41	13.26	Ohnišov, U Jelena	10.36	16.06		
8.45	13.30	Ohnišov, host. U potoka	10.34	16.04		
		Bačetín	10.30	16.00		
		Bystré v Orl. h.	10.26	15.56		
	13.32	Sněžné, Na Krahulci	10.23	15.53		
	13.33	Sněžné, odbočka Dobřany	10.22	15.52		
		Sedloňov, Gestra	10.21	15.51		
8.52	13.37	Sedloňov, U Bašků	10.20	15.50		
		Sedloňov, hostinec	10.18	15.48		
		Sedloňov, odb. Šerlišký mlýn	10.16	15.46		
8.56	13.41	Deštné v Orl. h., odb. Spíčák	10.14	15.44		
		Deštné v Orl. h., Jitřenka	10.13	15.43		
9.00	13.45	Deštné v Orl. h., Národní dům	10.11	15.41		
9.02	13.47	Deštné v Orl. h., sjezdovka	10.09	15.39		
9.05	13.50	Deštné v Orl. h., Zákouří hot. Orlice				
9.15	14.00	Deštné v Orl. h., Šerlich, Masarykova ch.	10.00	15.30		

„JEDEME OPĚT NAPLNO“

Cestujte s námi veřejnou dopravou.

#jedemeopetnaplno
#podporsvujspoj

Linka č. 660053 - Azurová (2)
Hradec Králové - Třebechovice pod Orebem - Opočno - Dobruška - Bačetín - Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	čas	OD	zastávky	PŘ	čas	čas
7.28	12.15	↓	Hradec Králové, Terminál HD	↑	11.25	16.55
7.40	12.25		Blešno, Obecní úřad		11.13	16.43
7.50	12.35		Třebechovice p. Oreb., Masarykovo nám.		11.05	16.35
	12.41		Ledce		10.59	16.29
	12.46		Očelice		10.55	16.25
8.15	13.00		Opočno, nám.		10.48	16.18
8.30	13.15		Dobruška, aut. st.		10.42	16.12
			Dobruška, Laichterova		10.38	16.08
			Vař. Provoz		10.35	16.05
			Bačetín, Brtva		10.32	16.02
8.41	13.26		Bačetín		10.30	16.00
			Bačetín, odb. Sudín		10.28	15.58
			Bačetín, Sudín, mléčná farma		10.27	15.57
8.44	13.29		Kounov, hostinec		10.25	15.55
			Kounov, Rozkoš		10.23	15.53
		Kounov, Rozkoš, Olšiny	10.22	15.52		
		Kounov, Hluky	10.21	15.51		
		Kounov, Šediviny, odb. Práz. Bouda	10.19	15.49		
		Kounov, Šediviny, Panská cesta	10.18	15.48		
		Kounov, Šediviny, U Bláhovců	10.17	15.47		
	13.38	Deštné v Orl. h., Plasnice	10.15	15.45		
8.54	13.39	Deštné v Orl. h., odb. Spíčák	10.14	15.44		
		Deštné v Orl. h., Jitřenka	10.13	15.43		
8.58	13.43	Deštné v Orl. h., Národní dům	10.11	15.41		
9.00	13.45	Deštné v Orl. h., sjezdovka	10.09	15.39		
9.03	13.48	Deštné v Orl. h., Zákouří hot. Orlice				
9.15	14.00	Deštné v Orl. h., Šerlich, Masarykova ch.	10.00	15.30		

Turistická linka č. 640034 - Růžová (3)
Nové Město nad Metují - Peklo

čas	čas	OD	zastávky	PŘ	čas	čas
13.40	17.40	↓	Nové Město n. Met., nám. Republiky	↑	14.18	18.18
13.45	17.45		Nové Město n. Met., Na Rychtě		14.16	18.16
13.47	17.47		Nové Město n. Met., Sokolská		14.14	18.14
13.49	17.49		Jestřebí, Liščí bouda		14.12	18.12
13.55	17.55		Jestřebí, Peklo		14.05	18.05

Linka č. 620717 - Modrofialová (4)
Chrudim - Pardubice - Třebechovice p. Oreb. - Opočno - Dobruška - Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	OD	zastávky	PŘ	čas
7.15	↓	Chrudim, aut. st.	↑	18.25
7.45		Pardubice, aut. nádr.		18.10
7.55		Pardubice, Dubina, centrum		18.03
8.00		Sezemice, pošta		17.58
8.05		Rokytno		17.53
8.10		Býšť, škola		17.49
8.15		Býšť, Bělečko		17.45
8.20		Třebechovice p. Oreb., Krňovice		17.40
8.35		Třebechovice p. Oreb., Masarykovo nám.		17.35
8.41		Ledce		17.27
8.46		Očelice		17.23
9.00		Opočno, nám.		17.16
9.15		Dobruška, aut. st.		17.10
		Dobruška, Laichterova		17.06
9.25		Bačetín		16.58
9.28	Kounov, hostinec	16.55		
	Kounov, Hluky	16.51		
9.37	Deštné v Orl. h., Plasnice	16.45		
9.38	Deštné v Orl. h., odb. Spíčák	16.44		
9.42	Deštné v Orl. h., Národní dům	16.41		
9.43	Deštné v Orl. h., sjezdovka	16.39		
9.45	Deštné v Orl. h., Zákouří hot. Orlice			
9.55	Deštné v Orl. h., Šerlich, Masarykova ch.	16.30		

Linka č. 660141 - Oranžová (5)Častolovice - Kostelec n. OrL. - Vamberk - Rychňov nad Kněžnou
- Solnice - Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	čas	OD	zastávky	PŘ	čas	čas
7.48			Častolovice, žel. st.			17.04
7.58			Kostelec n. OrL., nám.			16.53
8.02			Doudleby n. OrL., U váhy			16.47
8.11			Vamberk, nám.			16.43
8.14			Lupenice			16.38
8.35	13.35		Rychňov n. Kněž., žel. st.		10.45	16.33
8.43	13.43		Solnice, nám.		10.36	16.21
8.49	13.49		Kvasiny, konzum		10.30	16.15
8.57	13.57		Skuhrov n. Bělou, nákupní středisko		10.23	16.09
9.28	14.28		Deštné v OrL. h., sjezdovka		10.00	15.45
9.30	14.30		Deštné v OrL. h., Zákoutí hot. Orlice			
9.40	14.40		Deštné v OrL. h., Šerlich, Masarykova ch.		9.45	15.15

Linka č. 660144 - Žlutá (7) Rychňov nad Kněžnou - Vamberk - Žamberk - Letohrad - Jablonné nad Orlicí
- Čenkovice - Orličky, odbočka Suchý vrch

čas	čas	OD	zastávky	PŘ	čas	čas
7.35			Rychňov n. Kněžnou, žel. st.			18.50
7.50			Vamberk, nám.			18.40
8.00			Rybná n. Zdob., U kostela			18.30
8.15			Žamberk, aut. nádraží			18.20
8.20			Lukavice, ObÚ			18.13
8.35			Letohrad, aut. nádraží			18.05
8.45			Mistovice, host.			17.50
9.00			Jablonné n. OrL., aut. st.			17.40
9.15			Orličky, odb. Suchý vrch			17.25

Linka č. 640395 - Zelená (9)Náchod - Dobrošov - Nový Hrádek - Olešnice v Orlických horách - Sedloňov
- Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	čas	OD	zastávky	PŘ	čas	čas
8.20	12.20		Náchod, aut. st.		11.40	17.40
			Náchod, Okresní úřad		11.38	17.38
			Náchod, školy TGM		11.36	17.36
8.26	12.26		Náchod, nemocnice		11.34	17.34
8.30	12.30		Náchod, Lipí		11.30	17.30
8.34	12.34		Náchod, Jizbice		11.26	17.26
8.37	12.37		Náchod, Dobrošov		11.22	17.22
8.42	12.42		Česká Čermná		11.18	17.18
8.47	12.47		Borová		11.13	17.13
			Borová, „U jedle“		11.10	17.10
9.00	13.00		Nový Hrádek, nám.		11.05	17.05
			Nový Hrádek, odb. Doly		11.01	17.01
			Janov, Tis, Gestra CZ		10.59	16.59
9.05	13.05		Janov, Tis, odb. Sněžné		10.58	16.58
			Nový Hrádek, Rzy, U Pařízků		10.56	16.56
			Nový Hrádek, Rzy, U Andřů		10.54	16.54
9.11	13.11		Nový Hrádek, Rzy, u vil odb. Dlouhé		10.52	16.52
			Olešnice v Orlických horách, dolní		10.49	16.49
9.20	13.20		Olešnice v Orlických horách, nám.		10.47	16.47
9.22	13.22		Olešnice v Orlických horách, SKI areál		10.43	16.43
9.24	13.24		Sedloňov, Polom odb. Sněžné		10.41	16.41
9.26	13.26		Sedloňov, Polom		10.40	16.40
9.29	13.29		Sedloňov, hostinec		10.38	16.38
			Sedloňov, odb. Šerlišský mlýn		10.36	16.36
9.33	13.33		Deštné v OrL. horách, odb. Špičák		10.34	16.34
			Deštné v Orlických horách, Jitřenka		10.33	16.33
9.37	13.37		Deštné v OrL. horách, Národní dům		10.31	16.31
9.40	13.40		Deštné v Orlických horách, sjezdovka		10.29	16.29
9.45	13.45		Deštné v OrL. h., Zákoutí, hot. Orlice			
9.55	13.55		Deštné v OrL. h., Šerlich, Masarykova ch.		10.20	16.20

Linka č. 700949 - Modrá a tmavě oranžová (11) Lanskroun - Česká Třebová - Ústí n. Orlicí / Litomyšl - Vysoké Mýto - Žamberk
Pastviny - Bartošovice v Orlických horách - Orlické Žáhoří - Deštné v OrL. h. - Šerlich

čas	čas	OD	zastávky	PŘ	čas	čas
7.00			Lanskroun, aut. nádr.			17.45
7.12			Třebovice, rozc. k nádr.			17.35
7.30			Česká Třebová, Terminál J. Pernera			17.25
7.35			Česká Třebová, Parník, škola			17.18
7.40			Dlouhá Třebová, Jednota			17.14
7.45			Ústí n. OrL., Hylváty, sídliště			17.10
8.00			Ústí n. OrL., aut. nádr.			17.05
8.13			Dolní Dobrouč, Šejv			16.54
8.30			Letohrad, aut. nádr.			16.47
8.38			Nekoř, dol. u mostu			16.38
	7.00		Litomyšl, aut. nádraží		16.30	
	7.08		Cerekvice n. Loučnou, rozc. 0.1		16.23	
	7.11		Hrušová		16.20	
	7.30		Vysoké Mýto, aut. nádr.		16.12	
	7.50		Choceň, žel. st.		16.00	
	8.03		Brandýs n. OrL., nám.			
	8.15		České Libchavy, Jednota		15.40	
	8.20		Hejnice, náměstíčko		15.35	
	8.40		Žamberk, aut. nádr.		15.25	
8.50	8.55		Pastviny, křiž.			16.28
8.55	9.00		Kláštepec n. OrL., ZŠ			16.25
9.03	9.08		České Petrovice, křiž. na Adam			16.17
9.11	9.16		Kláštepec n. OrL., chata Čihák			16.11
9.21	9.26		Bartošovice v OrL. h., Obecní úřad		15.04	16.04
9.30	9.35		Bartošovice v OrL. h., Neratov		14.55	15.55
			Bartošovice v OrL. h., Nová Ves, chata Orlice		14.50	15.50
			Bartošovice v OrL. h., Nová Ves		14.47	15.47
9.47	9.52		Orlické Žáhoří, u kostela		14.40	15.40
			Orlické Žáhoří, Bedřichovka		14.36	15.36
10.00	10.05		Deštné v OrL. h., Šerlich, Masarykova chata		14.30	15.30

Linka č. 660143 - Tmavě zelená (6)

Jablonné nad Orlicí - Letohrad - Žamberk - Rokytnice v OrL. h. - Deštné v OrL. h. - Šerlich

čas	OD	zastávky	PŘ	čas
9.30		Orličky, odb. Suchý vrch		16.55
9.45		Jablonné n. OrL., aut. st.		16.40
10.05		Letohrad, žel. st.		16.25
10.13		Lukavice, ObÚ		16.15
10.25		Žamberk, aut. nádr.		16.10
10.35		Kunvald, Kampačička		16.00
10.50		Rokytnice v OrL. h., žel. st.		15.50
10.55		Rokytnice v OrL. h., odb. Říčky		15.40
		Říčky, parkoviště		
		Říčky, Mezivřší		
11.08		Bartošovice v OrL. h., Obecní úřad		15.07
11.18		Bartošovice v OrL. h., Neratov		15.18
11.30		Orlické Žáhoří, u kostela		15.05
11.43		Deštné v OrL. h., Šerlich, Masarykova ch.		14.50
11.53		Deštné v OrL. h., Zákoutí hot. Orlice		14.40

Linka č. 660146 - Šedá (8) Holice - Častolovice - Kostelec n. OrL. - Doudleby n. OrL. - Vamberk
- Rychňov n. Kněžnou - Rokytnice v OrL. h. - Říčky - Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	OD	zastávky	PŘ	čas	čas
7.35		Holice, základní škola		7.20	
		Holice, prodejna			
7.50		Borohrádek, aut. st.		7.10	17.49
8.00		Častolovice, nám.		7.00	17.39
8.10		Kostelec n. OrL., nám.			17.34
8.15		Doudleby n. OrL., U váhy			17.29
8.20		Vamberk, nám.			17.25
8.37		Rychňov n. Kněž., žel. st.			17.17
8.50		Javornice, U Sokola			16.58
9.01		Slatina n. Zdob., škola			16.51
9.11		Pěčín, hostinec			16.42
9.23		Rokytnice v OrL. h., žel. st.			16.35
9.28		Rokytnice v OrL. h., odb. Říčky			16.31
		Říčky, parkoviště			
		Říčky, Mezivřší			
9.38		Bartošovice v OrL. h., Obecní úřad			16.21
9.48		Bartošovice v OrL. h., Neratov			16.13
10.02		Orlické Žáhoří, u kostela			16.00
10.15		Deštné v OrL. h., Šerlich, Masarykova ch.			15.49
10.25		Deštné v OrL. h., Zákoutí, hot. Orlice			15.40

Linka č. 680948 - Červená (10)

Litomyšl - Ústí nad Orlicí - Česká Třebová - Lanskroun - Čenkovice - Dolní Morava

čas	OD	zastávky	PŘ	čas
7.15		Litomyšl, aut. nádr.		18.25
		Litomyšl, zámeček		18.22
7.28		Sloupnice, transformátor		
7.45		Ústí n. OrL., aut. nádr.		
8.00		Dlouhá Třebová, Jednota		
8.05		Česká Třebová, Primona		
8.10		Česká Třebová, Terminál J. Pernera		18.07
8.25		Třebovice, rozc. k nádr.		17.59
8.29		Damník, u Vondráčků		17.55
8.35		Rudoltice, křiž. I - 43		17.49
8.40		Lanskroun, aut. nádr.		17.40
8.55		Horní Čermná, Nepomuky		17.30
		Výprachtice, Halda		17.26
9.05		Výprachtice, škola		17.23
9.10		Výprachtice, Hoblovna pod Převáží		17.19
9.14		Čenkovice, u parkoviště		
9.15		Čenkovice, ObÚ		17.15
9.20		Orličky, odb. Suchý vrch		17.09
9.40		Červená Voda, Perla 09		16.58
9.48		Králíky, aut. st.		16.48
		Králíky, Červený Potok, u kostela		16.44
10.01		Dolní Morava, obchod		16.39
		Dolní Morava, lesní správa		16.37
10.05		Dolní Morava, konečná		16.35

Linka č. 680018 - Tmavě modrá (12)

Polička - Svitavy - Moravská Třebová - Štíty - Králíky - Dolní Morava

čas	OD	zastávky	PŘ	čas
7.40		Polička, aut. st.		16.30
7.49		Květná, host.		16.21
8.02		Svitavy, aut. nádr.		16.08
8.13		Koclířov, Hřebeč, tunel		15.53
8.30		Moravská Třebová, aut. nádr., stan. 8		15.34
8.37		Staré Město, aut. st.		15.19
8.45		Třebořov, ObÚ		15.11
8.53		Krasíkov, Jednota		15.04
8.58		Tatenice, Jednota		14.59
9.07		Strážná, ObÚ		14.50
9.16		Cotkytle, ObÚ		14.42
9.37		Štíty, škola		14.32
9.46		Pisarov, Bukovice, č. 4		14.17
9.52		Červená Voda, rozc. Mlýnský Dvůr		14.12
10.02		Červená Voda, ObÚ		14.02
10.17		Králíky, aut. st.		13.55
10.34		Dolní Morava, lesní správa		13.32
10.40		Dolní Morava, konečná		13.30

Niezwykły i wyjątkowy Park Narodowy Gór Stołowych

Park Narodowy Gór Stołowych jest jednym z trzech parków narodowych istniejących na obszarze Sudetów. Został utworzony we wrześniu 1993 roku. Od momentu jego utworzenia do dnia dzisiejszego obserwujemy daleko idące zmiany klimatu, co w połączeniu z szybkim wzrostem gospodarczym państw naszego regionu powoduje, że znaczenie ochrony obszarów cennych przyrodniczo nabiera szczególnego znaczenia. Ich rola w zrozumieniu pojęcia zrównoważonego rozwoju jest coraz większa, gdyż to w parkach narodowych dochodzi do styku dwóch istotnych potrzeb człowieka: chęci poznania oraz chęci obcowania z niezniszczoną przyrodą.

W Parku Narodowym Gór Stołowych pracuję od pierwszych miesięcy jego istnienia. Byłem zatrudniony jak stażysta, podleśniczy, leśniczy, kierownik zespołu ds. udostępniania parku a od stycznia 2017 roku pełnię funkcję jego dyrektora. Te ostatnie dwadzieścia sześć lat pozwoliły mi na obserwowanie zmian, które zachodziły zarówno w przyrodzie Gór Stołowych jak i samorządach lokalnych. Samorzą-

dy umocniły swoją pozycję i stały się silnym partnerem do współpracy, natomiast zmiany klimatu spowodowały, że ekosystemy przyrodnicze Parku są bardzo osłabione i wymagają szczególnej troski ze strony człowieka.

Zadaniem parków narodowych wynikającym z zapisów ustawy o ochronie przyrody jest zachowanie różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów. W kontekście zachodzących w przyrodzie zmian na pierwszy plan wysuwa się zachowanie zasobów przyrody dla przyszłych pokoleń. Trwająca już od pięciu lat susza powoduje konieczność zmian w działaniach związanych z funkcjonowaniem parków narodowych.

Przez obszar Parku Narodowego Gór Stołowych biegnie 109 km szlaków pieszych, 53 km szlaków rowerowych. Trasy turystyczne

po Szczelińcu Wielkim i Błędnym Skałach przyciągają rocznie ok. 600 tys. turystów. Łączna liczba osób odwiedzających Park przekroczyła w minionym roku milion. Pokazuje to potencjał miejsca i jego możliwości, jako koła zamachowego dla rozwoju turystycznego otoczenia Parku. Jedynie zachowanie piękna krajobrazu Gór Stołowych, jego wartości przyrodniczych, spowoduje, że chęć poznawania i obcowania z ich przyrodą będzie stałym elementem rozwoju regionu.

We współczesnym myśleniu o ochronie przyrody, coraz częściej pojawia się tendencja ochrony „procesów przyrodniczych” a nie „przedmiotów ochrony”. Zmiana podejścia wiąże się z nieprzewidywalnością oraz tempem zmian klimatu.

Obecnie powierzchnia Parku wynosi 6 351,72 ha, z czego zdecydowana większość, bo aż 95%, to obszary leśne. Głównym gatunkiem tworzącym lasy Gór Stołowych jest świerk, który wykazuje największą wrażliwość na zmiany klimatu i brak wody. Na naszych oczach zamierają bardzo duże obszary lasów świerkowych. Osłabione brakiem wody drzewostany nie są w stanie obronić się przed wtórnymi szkodnikami owadzi, z których najgorszą sławą cieszy się kornik drukarz. Jednak to nie on jest głównym sprawcą zamierania świerczyn. Sprawcą są zmiany klimatu a masowe pojawianie się kornika jest jedynie ich efektem. Konieczne jest zatem podjęcie działań, które umożliwią naturalną zmianę składu gatunkowego lasu, dostosowanego do zachodzących zmian w przyrodzie.

Zamierające świerki

Łąki nad Pasterką

Pełnik europejski

W marcu 2019 roku, dyrektor Parku, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Naukową Parku, podjął decyzję o zwiększeniu obszaru ochrony ścisłej o 671,73 ha. Tą formą ochrony objęto drzewostany na płaskowyżu Masywu Skalniaka, Naroznika i Skał Puchacza. Miejsca te zostały wyłączone z jakiegokolwiek działalności człowieka aby procesy przyrodnicze mogły przebiegać w sposób naturalny.

Istotny wpływ na krajobraz Gór Stołowych mają, często niedoceniane łąki. Generalnie zbiorowiska trawiaste choć zajmują na terenie Park Narodowego Gór Stołowych powierzchnię ok. 350 ha - co stanowi zaledwie 5% powierzchni Parku, w dużej mierze de-

cydują o jego bioróżnorodności, gdyż występuje na nich blisko 40% gatunków roślin Parku Narodowego Gór Stołowych. Bogaćte w gatunki zbiorowiska łąk są ekosystemami półnaturalnymi, które ukształtowały się i istnieją dzięki użytkowaniu rolniczemu. Dlatego prowadzona na terenie Parku czynna ochrona cennych zbiorowisk trawiastych realizowana jest poprzez: koszenie łąk, muraw i pastwisk z usuwaniem biomasy lub ekstensywny wypas zwierząt (owiec), a także usuwanie naturalnego odnowienia drzew i krzewów. Obecnie większość należących do Parku zbiorowisk łąkowych i pastwiskowych (331,22 ha) jest dzierżawiona przez miejscowych rolników, którzy realizują tradycyjną gospodarkę kośno-pastwi-

skową. Pozostałe 20 ha łąk, w skład których wchodzi łąki oraz świeże i wilgotne łąki zlokalizowane często w trudno dostępnym terenie objęte są zabiegami ochrony czynnej polegającymi na koszeniu wraz z usunięciem biomasy. To dzięki takim działaniom na naszych łąkach rośnie wiele roślin objętych ochroną gatunkową. Wśród nich są: pełnik europejski, kukulka szerokolistna, gołka długoostrogowa, podkolan biały czy listera jajowata.

Krajobraz to nie tylko łąki i lasy, ale także ślady wielowiekowej obecności człowieka w Górach Stołowych. W sercu Parku położone są dwie wsie: Karłów i Pasterka z przysiółkiem Ostra Góra. Niestety

Zabudowania Karłowa

w architekturze Karłowa z biegiem lat pojawiły się zabudowania, które w swej bryle odbiegają od obowiązującego tu stylu sudeckiego, to w Pasterce, położonej po przeciwnej stronie Szczelińca Wielkiego, zachował się stary układ architektoniczny. Pasterka przez wiele lat traktowana była jako absolutny koniec świata, co uchroniło ją przed niekorzystnymi inwestycjami budowlanymi. Obecni mieszkańcy są tego świadomi i sami podejmują działania, które mają uchronić wieś przed niepożądanymi zmianami układu urbanistycznego. Dodatkowym argumentem przemawiającym za koniecznością ochrony krajobrazu kulturowego Gór Stołowych jest zmiana klimatu, powodująca zubożenie zasobów wody pitnej. Nadmierna rozbudowa miejscowości położonych w wyższych partiach gór, może doprowadzić do nadmiernego jej poboru i w końcowym efekcie braku. Miałoby to katastrofalny wpływ na życie mieszkańców, którzy w przeważającej większości utrzymują się z obsługi ruchu turystycznego.

Park Narodowy Gór Stołowych zwraca szczególną uwagę styl i wygląd tworzonej przez siebie małej architektury turystycznej. Wraz z architektami opracowano projekt nawiązujący wyglądem do stylu sudeckiego. Rozwiązania przyjęte w projekcie otrzymały nagrody i wyróżnienia na festiwalach i konkursach architektonicznych: Przyjazna Przestrzeń Publiczna, organizowanym przez Stowarzyszenie Architektów Polskich, w październiku 2014 roku podczas Dolnośląskiego Festiwalu Architektury we Wrocławiu. Projekt zdobył I nagrodę w kategorii „Nowy bądź zrewaloryzowany obiekt podkreślający walory kra-

duktów Konkursu Ministra Środowiska ECO DESIGN 2015 skierowanego do producentów, dystrybutorów i usługodawców, których produkty lub usługi wpisują się w nurt ekologicznego projektowania. Projekt można było zobaczyć na wystawie Międzynarodowych Targów Poznańskich w ramach Międzynarodowych Targów Technologii i Produktów dla Zrównoważonego Rozwoju i Usług Komunalnych.

Park Narodowy Gór Stołowych to nie tylko miejsce. To także grupa ludzi, mających świadomość złożoności zadań do wykonania, w szerokim i długotrwałym procesie ochrony przyrody. Jesteśmy dumni, że jako zespół przyczyniamy się do ochrony tego wyjątkowego miejsca, jakim są Góry Stołowe.

Mała infrastruktura turystyczna

jobrazu“ oraz nagrodę Grand Prix. Konkurs Przyjazna Przestrzeń Publiczna to kontynuacja założeń konkursowych mających na celu nagradzanie rozwiązań promujących współgranie obiektów z otoczeniem, dla których przestrzeń jest integralnym elementem rozwiązania projektowego i w którym piękno obiektu nie jest samistne, ale wynika z otoczenia lub wpływa na jego przekształcenie, kreując najbardziej przyjazną przestrzeń dla jego użytkowników. Projekt został nagrodzony za „niepowtarzalny charakter spójnych w wyrazie obiektów o ponadczasowej, ale jednak współczesnej stylistyce wpisującej się w potrzeby turystów z poszanowaniem kontekstu kulturowego obszaru Parku Narodowego Gór Stołowych“. Projekt ten znalazł się także w gronie projektów zakwalifikowanych do wystawy finałowej 57 pro-

Bartosz Małek
Dyrektor Parku Narodowego
Gór Stołowych

Malé Svatoňovice twoim celem turystycznym

Szukasz w czasie swoich podróży i wycieczek programu dla całej rodziny?

Chcesz zapewnić rozrywkę także swoim pociechom?

Zapraszamy do miejscowości Malé Svatoňovice.

Muzeum Braci Čapkůw

Na początek polecamy ekspozycję w Muzeum Braci Čapkůw na rynku. Mieści się ono w domu rodzinnym pisarza Karla Čapka i przenosi nas do okresu międzywojennego, tzw. Pierwszej Republiki. W muzeum w interaktywnej formie można zapoznać się z twórczością obu braci. Dla dzieci to fajna zabawa. Od września zeszłego roku w muzeum wystawiono Dziecięcą Nagrodę Pokojową Anioł dla Lepszego Świata przyznawaną Čapkům in memoriam.

Na wystawie poświęconej Karlowi Čapkowi dzieci kolorują swojego robota, mogą też układać obrazki. Warto zobaczyć również, jak w pisanych tekstach można zmylić oczy i mózg czytelnika. Rodzicom przedstawimy pobyt rodziny Čapkůw w Małych Svatoňovicach oraz w Úpicy, dzieciństwo Karla, Josefa i Heleny na ziemi upickiej. Pokażemy ich szkolne zdjęcia, świadectwa, rodzinne fotografie i dom w Úpicy.

Na wystawie poświęconej Josefowi Čapkowi przedstawiono jego dorobek artystyczny: dwadzieścia oryginalnych obrazów olejnych, stanowiących przekrój jego twórczości – od pierwszych prac po ostatnie dzieła z wymową antyfaszystowską. Można się zapoznać z ważnymi datami z życia artystów i ich rodzinnymi zdjęciami.

Rzeźba braci Čapkůw na Placu Karla Čapka

Muzeum Braci Čapkůw – wewnątrz

Interaktywne tablice w parku zachęcają do zabawy nie tylko najmłodszych turystów

Park przy rynku jest atrakcją nie tylko dla dzieci

O dzieciach pamiętamy też w plenerze. Któż by nie pamiętał książki pt. „Opowieści o pieku i kotce” autorstwa Josefa Čapka. Dlatego w parku sąsiadującym z rynkiem – placem Karla Čapka – przygotowaliśmy dla najmłodszych interaktywne tablice, na których dzieci mogą zaszyć dziurę w spodniach pieska, spróbować palcowego labiryntu z właściwymi składnikami do tortu lub zabawić się w grę memory na motywach tej książki dla dzieci. Nowo zainstalowane są inne tablice interaktywne nt. książki Devatero pohádek (Dziewięć bajek), z której wybraliśmy bajkę o listonoszu (Pošťácká pohádka) o pełnej przygód drodze listonosza Kolbaby z listem do Marysi, bajkę o policjantach (Policejní pohádka) z fotopanelem, a także bardzo znaną bajkę o rozbójnikach (Loupežnická pohádka) z rozbójniczą grą w kółko i krzyżyk.

Sad maryjny z Grobem Pańskim

Z parku można przejść do sadu maryjnego z kapliczkami, a tam przejść drogę krzyżową, na której końcu stoi kaplica Grobu Pańskiego z ułożoną rzeźbą Chrystusa (z 1906 roku) z alabastru. Autorem rzeźby jest Antonín Sucharda z Novej Páky. Leży ona na kamiennym łożu ze skrzemieniałych drzew.

Wejście do sadu maryjnego

Kapliczki w sadzie maryjnym

Widoki w drodze na szczyt Žaltman, Góry Jastržebie

Sztolnia dziedziczna Katarzyna

Nowa wieża widokowa Žaltman

Idąc dalej w górę, można wejść na najwyższy szczyt Gór Jastržebich (Jestřebí hory) Žaltman, gdzie trwa budowa nowej wieży widokowej Žaltman, która będzie miała, w odróżnieniu od wcześniejszej wieży z 1967 roku, 22 metry wysokości i ponad 115 schodów. Budowa wieży widokowej powinna się zakończyć we wrześniu bieżącego roku. W czwartek 24 września 2020 r. zaplanowane jest oficjalne otwarcie i udostępnienie nowej wieży widokowej Žaltman. Nastąpi to dokładnie w 53. rocznicę otwarcia jej poprzedniczki, którą zbudowali i udostępniłi członkowie klubu sportowego TJ Baník Malé Svatoňovice.

Atrakcje górnicze w miejscowości

W drodze powrotnej warto jeszcze obejrzeć ciekawą plenerową wystawę maszyn górniczych, sztolnię dziedziczną Katarzyna oraz Muzeum Historii Militarnej.

Plenerowa wystawa górnicza – ogólnie dostępna

Poznawanie, sztuka, historia, zaduma, relaks, rozrywka, turystyka piesza i rowerowa, przyroda Gór Jastržebich – to wszystko oferują Malé Svatoňovice.

Vladimíra Odrobiňáková, Gmina Malé Svatoňovice

Związek Karkonosze zidentyfikuje „ożywiane” tereny i przejmie ich promowanie

Organizacja zarządzająca regionem turystycznym w postaci Związku Karkonoskich Miast i Gmin „Krkonoše – svazek měst a obcí” jest już od dwudziestu lat przydatnym narzędziem wspomagającym turystykę. Jako koordynator wielu projektów użyteczności publicznej ma w tym okresie szansę, by wspomóc ożywienie krajowej turystyki w regionie. Jak?

W tym zakresie prezes związku Jan Sobotka przybliży konkretne działania: „W czasie pandemii koronawirusa ruch turystyczny całkowicie zamarł. Problem jednak tkwi w tym, że nawet po skutecznym opanowaniu sytuacji w dotychczasowej ofercie usług, które jeszcze nie tak dawno były oczywiste i niezbędne, niejedno się zmieni. Można się spodziewać, że może nie być tylu linii autobusowych, jak wcześniej, nie będą czynne niektóre restauracje, możliwe, że nie będzie funkcjonował pensjonat, kiosk z gastronomią lub inne usługi, do których byliśmy w określonych miejscach przyzwyczajeni. Z wyprzedzeniem musimy ustalić, co działa, a co i w jaki sposób w regionie się zmie-

niło. Zachodzące zmiany należy monitorować, rejestrować i informować o nich turystów. Właśnie na tym skupi się Związek Krkonoše. Określi możliwe cele wycieczek, urlopów oraz usługi, opracowując kompleksowe oferty.

Projekt pn. *„Nieznane Karkonosze”*, którego realizacja jest na etapie końcowych przygotowań, przedstawi turystom kompleksowe wycieczki do mniej znanych, jednak mimo to interesujących miejsc wraz z informacją o działającej infrastrukturze. Turyści muszą otrzymać informację, gdzie można zjeść, wypocząć lub skorzystać z noclegu, muszą też wiedzieć, czy powin-

ni spakować do plecaka więcej prowiantu i czy powinni liczyć się z większymi odległościami pokonywanymi na piechotę bez możliwości skorzystania z komunikacji publicznej. Chcemy zaprosić turystów do regionu, ale nie możemy pozwolić, by znaleźli się w trudnej sytuacji, zwłaszcza podróżując z dziećmi“.

Przedstawiając projekt „Nieznane Karkonosze”, dyrektor związku Eva Šulcová dodaje: *„Do realizacji projektu zachęcił nas pomysł, aby turystom zaproponować alternatywę dla najbardziej znanych miejsc w Karkonoszach, które są szczególnie w miesiącach letnich licznie odwiedzane*

i przeludnione. Najwyższe czeskie góry to nie tylko Śnieżka, źródło Łaby czy grzbietowy Szlak Polsko-Czeskiej Przyjaźni. To region obejmujący teren Karkonoskiego Parku Narodowego i jego otulinę, ale także inne ościenne i niemniej piękne i bogate przyrodniczo tereny z miejscami, których wiele osób nie zna“.

„Związek Krkonoše jest wspomagany z budżetu regionalnego, choć nie stanowi dla niego zbyt dużego obciążenia“ – dodaje Jan Sobotka. „Dla obszaru Karkonoszy może odegrać ważną rolę w turystyce właśnie w sytuacji, gdyby granice państwa zostały w tym roku zamknięte. Wiedza zdobyta w ciągu minionych dwudziestu lat i umiejętność jej wykorzystania zaowocuje w koordynowaniu i w promowaniu krajowej turystyki, która w tym sezonie będzie w kraju najbardziej popularna“.

Zdaniem Jana Sobotki, w ramach certyfikowanej organizacji turystycznej Związek Krkonoše stworzona zostanie platforma do kontaktu z przedsiębiorcami, umożliwiającą obustronną współpracę i wymianę informacji. Obecnie Związek w pewnym zakresie współpracuje z partnerami – członkami Funduszu Ruchu Turystycznego, ale w ramach platformy do współpracy zostaną też włączeni pozostali przedsiębiorcy. Dzięki temu Związek zdobędzie kolejne cenne informacje, niezbędne do ulepszenia systemu pracy. Ponadto platforma będzie wskazywała kierunki kierowania określonej puli środków finansowych do konkretnych dziedzin. Zarząd ani Walne Zgromadzenie Związku wówczas jej decyzji nie zmieni.

„By popyt turystów pobudzić, połączyć i skoordynować, z ramienia Związku Krkonoše oferujemy komunikację ze wszystkimi podmiotami. W przeciwnym razie wszyscy będziemy mieli kłopot.“ – wyjaśnia Jan Sobotka – „Ludzie potrzebują więcej niż tylko ładnego spaceru w malowniczej dolinie. Chcą też usług, piwiarni, parkingu, ścieżki dydaktycznej i in. Należy zaoferować to, co ludzi zachęci.

Sektor publiczny może inwestować w bardziej ryzykowne rzeczy, które nie są rentowne, czyli wydać na coś, co wydaje się na pierwszy rzut oka zbędne. Jednak może okazać się to szansą. Dobrym restartem dla osłabionej turystyki może być właśnie szersza oferta, która mogłaby regionowi znacznie pomóc. Innymi słowy, potraktujmy obecną sytuację jako okazję do tego, by region doposażyć. Zaryzykujemy zainwestowanie środków publicznych w obiektach infrastruktury turystycznej, co zaowocuje do-

datkowym bonusem, którego poszczególne podmioty nie były w stanie uzyskać własnymi inwestycjami. Dzięki temu przyczynimy się do rozwoju ruchu turystycznego w regionie. A gdy będzie wystarczająca liczba gości, będzie to korzystne dla wszystkich. Istnieją konkretne projekty, które mogłyby przywrócić zainteresowanie turystów. Przychodzi mi tu do głowy pozytywny przykład planowanej budowy krytego basenu v Vrchlabí“ – doprecyzował J. Sobotka.

„Organizacja turystyczna Związek Krkonoše stworzy warunki do współdziałania na rzecz tego, by krajowy turysta czuł się w Karkonoszach pewnie i dobrze. Udostępni także kompleksowe informacje dot. propozycji wycieczek, wypoczynku i oferowanych usług towarzyszących“, zakończył Jan Sobotka.

Sporządziła D. Palátková.

Inne informacje nt. aktualnych wydarzeń w regionie turystycznym Karkonosze i działań Związku Krkonoše można znaleźć na stronach: www.krkonoše.eu • www.svazek.krkonoše.eu • www.rozvoj.krkonoše.eu oraz na profilu facebookowym: www.facebook.com/Krkonoše.eu

Co nam Covid-19 dał, a co zabrał?

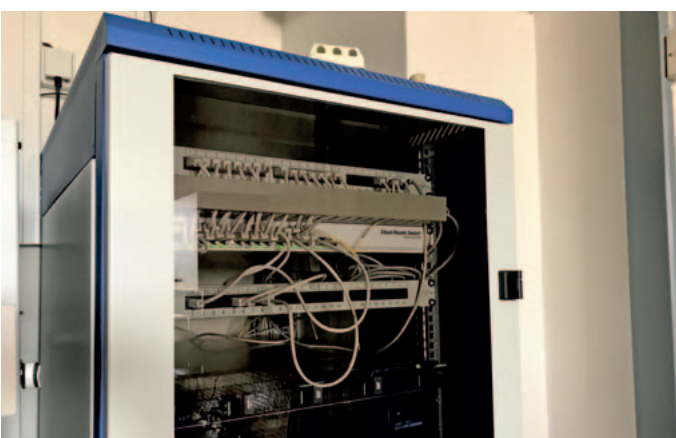
Zamknięte przejścia graniczne

Smutny widok na zamknięte granice na polsko-czeskim pograniczu w okresie pandemii.

Wideokonferencje zamiast spotkań

Koronawirus nauczył nas korzystania ze sprzętu umożliwiającego wideokonferencje. Na zdjęciu spotkanie wszystkich partnerów zaangażowanych w projekt Czesko-Polskiego Szlaku Grzbietowego.

Właściwy czas na zainstalowanie nowego serwera

Praca zdalna, którą musieli podjąć pracownicy, oznaczała idealny czas na modernizację sieci komputerowej i zainstalowanie nowego serwera. Dzięki temu Euroregion Glacensis dysponuje od maja nowym „centralnym mózgiem”.

Solidarność ludzi

– szycie maseczek

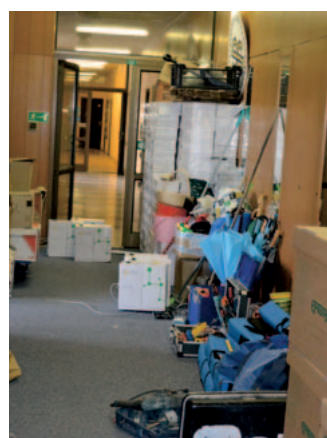
W czasie, gdy brakowało środków ochrony osobistej, między ludźmi zrodziła się niesamowita solidarność. Ludzie zaczęli szyc maseczki, próbowali je przekazywać do miejsc, gdzie były najbardziej potrzebne, także do swoich partnerów. Burmistrz miasta Náchod Jan Birke przekazuje maseczki burmistrz Kudowy-Zdroju Anecie Potocznej.

Brak możliwości

przekraczania granicy

Nie zdarza się często, by przetarg wygrała firma z innego państwa, ale w przypadku naszego projektu pn. Szlak Grzbietowy tak się stało. Firma Tesmen z Červeného Kostelca wygrała przetarg na budowę wieży widokowej w Międzyzlesiu. Zamknięte granice jednak całkowicie uniemożliwiły jej rozpoczęcie robót budowlanych, a więc nie pozostało nic innego, jak czekać i próbować jak najwięcej rzeczy przygotować w hali produkcyjnej firmy TESMEN.

Czas na wiosenne porządki

W czasie kwarantanny pracownicy Euroregionu Glacensis nie marnowali czasu i kierując się hasłem „jeżeli nie teraz, to nigdy”, przeprowadzili kompleksowe sprzątnięcie wszystkich pomieszczeń, w tym archiwum. Ogromną ilość starych dokumentów udało się przekazać do zniszczenia, a przestarzały sprzęt do likwidacji.

Aktualny stan Funduszu Mikroprojektów

FMP w czasie pandemii

Ogólnokrajowe obostrzenia związane z pandemią i rozprzestrzenianiem się nowego typu koronawirusa, wprowadzone w marcu 2020 roku, miały oczywiście wpływ także na współpracę transgraniczną. Posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego, które planowane było na 12-13 marca 2020 roku w Jicinie, w ostatniej chwili odwołano, w związku z czym w Euroregionie Glacensis wstrzymano tymczasowo zatwierdzanie wszystkich polsko-czeskich mikroprojektów. Decyzja ta została podjęta nie tylko z powodu braku możliwości osobistego spotkania polskich i czeskich członków EKS, ale przede wszystkim dlatego, że w przypadku zatwierdzonych mikroprojektów nie było zagwarantowanej możliwości realizacji projektów i współpracy transgranicznej. Pracownicy Zarządzających FM w tym okresie odpowiadali na wiele pytań związanych z realizowanymi mikroprojektami. Działania, które miały być początkowo realizowane w okresie pandemii, musiały być nagle odwołane i przesunięte na późniejsze terminy. Złożono też wiele wniosków o zmianę w związku z przedłużeniem lub zmianą okresu realizacji projektów. Wszystkie wnioski o zmianę zostały zatwierdzone, a z mikrobencjentami podpisano aneksy do umów na dofinansowanie obejmujące zmianę harmonogramów mikroprojektów. Ogłoszony nabór mikroprojektów do osi priorytetowej 2, który miał trwać do 31.03.2020 roku, został utrzymany. Kolejny ogłoszony nabór na nowe wnioski projektowe do osi priorytetowej 4 miał się pierwotnie zakończyć z dniem 30.04.2020 r., jednak po uzgodnieniach obu narodowych stron Euroregionu Glacensis postanowiliśmy termin ten wydłużyć o dwa miesiące. Najpóźniejszy termin składania wniosków projektowych w ramach tego naboru ustalono na 30.06.2020 r.

Posiedzenie EKS

Po stopniowym znoszeniu ogólnokrajowych obostrzeń i sukcesywnym otwieraniu granic zorganizowaliśmy posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego, by zatwierdzić mikroprojekty z dwóch zakończonych naborów. Posiedzenie odbyło się dnia 18.06.2020 r. w Kudowie-Zdroju. Polscy i czescy członkowie EKS omawiali wspólnie mikroprojekty złożone w naborze FM kończącym się 31.10.2019 (te mikroprojekty miały być początkowo zatwierdzane na posiedzeniu w marcu 2020) oraz mikroprojekty złożone w naborze trwającym do 31.03.2020 r. Na posiedzenie EKS złożono do rozpatrzenia 51 mikroprojektów z październikowego naboru, złożonych w osiach priorytetowych 2 i 4 (z tego 24 polskie i 27 czeskich projektów) oraz 21 mikroprojektów z naboru marcowego, który dotyczył tylko osi priorytetowej 2 (w tym 15 polskich i 6 czeskich projektów). Z łącznej liczby 72 omawianych projektów na posiedzeniu Komitetu do dofinansowania zatwierdzono 64 projektów. W podziale na osie priorytetowe dofinansowano 28 projektów w osi priorytetowej 2 i 36 projektów w osi priorytetowej 4. Listę zatwierdzonych mikroprojektów umieszczono na stronach internetowych Zarządzających FMP www.euro-glacensis.cz i www.euro-region-glacensis.ng.pl. Wszyscy wnioskodawcy otrzymają oficjalne informacje o decyzji EKS w sprawie zatwierdzenia lub niezatwierdzenia ich projektów w formie depechy przez system monitorujący MS2014+. Wszystkim wnioskodawcom, których projekty zostały zatwierdzone, gratulujemy i wierzymy, że współpraca transgraniczna zostanie wkrótce w pełni wznowiona i będzie funkcjonowała tak dobrze, jak przed pandemią koronawirusową.

Jana Čejpová, kierownik Funduszu Mikroprojektów

Gdzie skorzystano ze środków z Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie?

Mikroprojekt nr CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0001820
Tytuł projektu: „Umělci - Artyści. Łączy nas sztuka.“
Wnioskodawca:
Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem
Partner projektu: Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze

Elementem projektu była realizacja działań mających na celu podniesienie poziomu integracji społecznej i instytucjonalnej na polsko-czeskim pograniczu. Dzięki współpracy muzeów z Kamiennej Góry i Dvora Králové nad Labem zorganizowano wystawę sztuki współczesnej, na której zaprezentowano prace artystów z Polski i Czech. Wystawie towarzyszył katalog przedstawiający prace uczestników wystawy.

Mikroprojekt nr CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0001791
Tytuł projektu: Owoce polsko-czeskiej współpracy
Wnioskodawca:
Gmina Miejska Dzierżonów
Partner projektu:
Město Lanškroun

Projekt związany z jubileuszem 20-letniej współpracy Dzierżonowa i Lanškroun. Dla upamiętnienia 20-letniego jubileuszu posadzono drzewa owocowe jako symbole długoletniej i owocnej współpracy obu miast.

Wydawca Euroregion Pomezi Čech, Moravy a Kladka – Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Republika Czeska
we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Lukaszewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polska

Zarejestrowane przez MK RCz E 16575

Redakcja dla czeskiej części – tel.: 00420 494 531 054 · e-mail: info@euro-glacensis.cz · www.euro-glacensis.cz

Redakcja dla polskiej części – tel.: 0048 74 86 771 30 · e-mail: biuro@eg.ng.pl · www.euroregion-glacensis.ng.pl

Opracowanie graficzne i przygotowanie do druku: Studio eMD, Rychnov nad Kněžnou

Druk: V&H Print Hlávko, Nové Město nad Metují